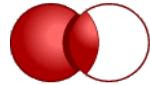

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

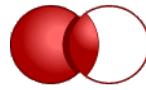

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

Broj: UR: 47/019-07/07, 017-07/07

**IZVJEŠĆE
O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
NA DAN 31.12.2006. GODINE
ŽUPANIJE ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

Sarajevo, kolovoz 2007. godine

**VLADI ŽUPANIJE
ZAPADNOHERCEGOVAČKE**

NEOVISNO REVIZIJSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvješća Županije Zapadnohercegovačke, iskazanih na stranicama od 1 do 13 na dan 31.12.2006. godine. Za ova izvješća odgovoran je menadžment. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvješćima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili temeljem ovlaštenja sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH («Službene novine FBiH», broj 22/06), i INTOSAI međunarodnim revizijskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvješćima značajnih pogrešaka, kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanje, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvješćima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvješća kao i ocjenu primjene važećih zakonskih propisa. Vjerujemo da je prošenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Nakon provedene revizije utvrđeno je slijedeće:

- **nije postupljeno u skladu sa odredbama člana 25. Zakona o izvršavanju proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2006. godinu u dijelu kojim se regulira visina zaduživanja Županije jer se ista zadužila za veći iznos od propisanog navedenim članom (zaduživanje 3.448.620 KM a moglo se zadužiti 2.420.517 KM), a zaduživanje nije planirano Proračunom Županije.**
- **iskazani deficit iz ranijeg perioda (10.960.484 KM) nije saniran i Godišnjim Proračunom (kako je to regulirano zakonskim propisima) nije utvrđen način financiranja istog, kao ni način upotrebe proračunskog suficita. Iskazani deficit nije realan i isti treba uvećati za iznos iskazanih obveza po osnovu zdravstvenog osiguranja i osiguranja od nezaposlenosti koje su iskazane na vabilancnoj evidenciji u iznosu od 8.114.608 KM**
- **prilikom obračuna i isplate plaća u 2006. godini Županija nije postupila u potpunosti u skladu sa Zakonom o doprinosima jer nije izvršila uplatu obračunatog doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti u iznosu od 513.322 KM.**
- **nje se dosljedno primijenio Zakon o javnim nabavkama BiH prilikom provođenja procedura za izvođenje radova za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje cesta na području općina Grude, Lubuški, Posušje i Široki Brijeg (za koje je u 2006. godini utrošeno 4.499.138 KM) u dijelu u kojem se reguliraju potpune informacije koje treba da sadrži tenderska dokumentacija o uvjetima ugovora i postupcima dodjele ugovora na osnovu kojih bi ponuđači pripremili svoje ponude na stvarno**

konkurenčkoj osnovi, jer ista ne sadrži podatke o količini, iznosu ili obimu radova. Također, nije postupljeno u skladu sa navedenim Zakonom prilikom obavljanja usluga opravki i održavanja vozila Ministarstva unutarnjih poslova (225.306 KM), jer ministarstvo za obavljanje ovih usluga za 2006. godinu nije provodio procedure i postupke odabira najpovoljnijeg ponuđača kako je to regulirano zakonskim propisima.

- ne možemo potvrditi transparentnost kod kapitalnih izdataka za financiranje i sufinanciranje izgradnje i rekonstrukcije javnih i nerazvrstanih cesta u općinama i mjesnim zajednicama, (1.153.056 KM), jer za iste nije utvrđeni plan, program i kriteriji trošenja ovih izdataka. Također, isti su evidentirani na kapitalnim izdacima umjesto na kapitalnim transferima.
  - prilikom odobravanja sredstava tekućih transfera evidentiranih na poziciji Vlade Županije u iznosu od 1.055.969 KM nisu prezentirani kriteriji za odabir korisnika transfera, odnosno nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdila opravdanost načina izbora korisnika transfera i visina dodijeljenih sredstava.
  - ne možemo potvrditi da su prihodi od naknada za šume (1.458.628 KM) u potpunosti utrošeni za namjene utvrđene Zakonom o šumama.
  - ne poduzimaju se potrebne radnje iz Ugovora o datim koncesijama za eksploataciju vode i kamena, tako da se ne provjerava rad koncesionara i ne naplaćuje se koncesione naknade u ugovorenim iznosima čime je umanjen prihod Županije, a isti nismo mogli procjeniti jer se ne vodi adekvatna evidencija o datim koncesijama.
4. Po našem mišljenju zbog navedenog u prethodnoj točki, finansijski izvještaji ne daju istinit i fer pregled o finansijskom stanju i rezultatima poslovanja korisnika proračuna Zapadnohercegovačke Županije za godinu koja se završava na dan 31.12.2006. godine.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl.oec.

**IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI
FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA
ŽUPANIJE ZAPADHERCEGOVAČKE
za 2006. godinu**

1. UVOD

Županija Zapadnohercegovačka kao federalna jedinica FBiH uspostavljena je Ustavom FBiH, Zakonom o federalnim jedinicama i Ustavom Županije Zapadnohercegovačke.

Županija svoje nadležnosti obavlja putem Skupštine, Vlade, Ministarstava i Upravnih organizacija. Funkciju županijske uprave u Županiji vrše ministarstva, županijske uprave i županijske ustanove sukladno Zakonu o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave, kojim se određuje djelokrug rukovođenje kao i druga pitanja od značaja za njihovo organiziranje i funkcioniranje.

Županijskim ministarstvima rukovodi ministar, a radom samostalne županijske uprave i županijske ustanove rukovodi ravnatelj.

Sredstva za rad županijskih organa uprave i županijskih ustanova i sredstva za rad općinskih službi za upravu kojima je povjereno izvršavanje županijske politike i županijskih propisa utvrđuju se Proračunom Županije.

U skladu sa Pravilnikom o unutarnjem ustroju ministarstva financija zapadnohercegovačke županije, unutar ministarstva financija formiran je sektor za riznicu koji u skladu sa važećim zakonima i propisima obavlja poslove koji se odnose na planiranje izvršenja i izvršenja proračuna Županije; vođenje računovodstva i računovodstvenih politika; upravljanja novcem i vođenje jedinstvenog računa riznice; otplata duga; izdavanje garancija; nova zaduživanja; upravaljanje neangažovanim sredstvima i imovinom.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA ZA 2005. GODINU

Revizijom finansijskih izvještaja Zapadnohercegovačke županije za 2006. godinu utvrđeno je da je županije poduzimala određene aktivnosti u cilju realizacije datih preporuka iz naših prethodnih revizija.

Postupljenje je u skladu sa važećom zakonskom regulativom u dijelu uravnoteženja proračuna jer je izvršena Izmjena i dopuna Proračuna Zapadnohercegovačke županije za 2006. godinu po postupku za njegovo donošenje.

Djelimično je postupljen po preporukama koje se odnose na obračun i uplatu poreza i doprinosa na plaće jer je u 2006 godini vršen obračun i uplata doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za korisnike proračuna. Međutim, doprinos za osiguranje od nezaposlenosti je obračunat ali nije uplaćen skupa sa plaćom, što nije u skladu sa važećim propisima.

Županija nije postupila po danim preporukama koje se odnose na izdatke po osnovu tekućih transfera u dijelu utvrđivanja kriterija kao i načina odabira korisnika i visine dodjeljenih sredstava, niti ima povratnih informacija o utrošku tekućih transfera. Također nije postupljen po preporukama koje se odnose na poštivanje Zakona o javnim nabavkama BiH i donošenja pisanih procedura u skladu sa Smjernicama Federalnog ministarstva financija za uspostavu i jačanje interne kontrole kod proračunskih korisnika.

3. CILJ I OBIM REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvješća je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijska izvješća pripremljena u svakom značajnom pogledu, sukladno sa cijelokupnom zakonskom važećom regulativom. Također ćemo procijeniti da li menadžment primjenjuje zakone i propise, da li koristi sredstva za odgovarajuće namjene i izvršiti ocjenu sistema interne kontrole. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju točan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li su se proračunski korisnici pridržavali zakona i instrukcija koje se na njih odnose; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dato ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje odnosno provođenje postavljenih ciljeva. Navedeno će se utvrditi kroz uvid u prihode proračuna i način izvršenja Proračuna županije, sa posebnim osvrtom na tekuće i kapitalne transfere, a sve u cilju zaštite javnih prihoda.

Revizija, također, uključuje davanje novih preporuka za dalji rad, na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) *Menadžment i sustav internih kontrola*

Promatrano sa stajališta kontrole izvršenja Proračuna i obzirom da su svi ministri odgovorni za internu kontrolu svojih ministarstava i korisnika koji su u njihovoj ovlasti, provedenom revizijom nismo se mogli uvjeriti da postoje efikasne interne kontrole na razini korisnika.

Revizijom je utvrđeno da rukovoditelji proračunskih korisnika na razini županije, nisu donijeli većinu propisanih procedura za uspostavu i jačanje sustava internih kontrola proračunskih korisnika u cilju sprečavanja nastajanja neželjenih dešavanja. Mada je Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji ministarstva financija Županije sistematizirano radno mjesto inspektor proračunskog nadzora, isto nije popunjeno i nadzor (kao je to regulirano navedenim Pravilnikom) se ne vrši. Postoji osoba koja, po ovlaštenju, obavlja uglavnom formalnu kontrolu.

Nedosljedna primjena važećih zakonskih propisa i nedonošenje internih akata za provedbu istih imala je za posljedicu neuspostavljanje sistema internih kontrola, pa smo tako utvrdili da nije postupljeno u skladu Zakonom o javnim nabavkama prilikom odabira izvođača radova za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje cesta na području općine Grude, Ljubuški, Posušje i Široki Brijeg, odabira dobavljača za nabavku goriva i pružanja usluga održavanja vozila Ministarstva unutarnjih poslova kao i odabira izvođača radova na rekonstrukciji i podizanju krovne konstrukcije na zgradi Gimnazije u Ljubuškom. Nefunkcioniranje internih kontrola na razini proračunskih korisnika konstatirali smo prilikom provedbe sklopljenih Ugovora o koncesijama za eksplotaciju kamena i vode, jer smo utvrdili da se isti ne poštuju u dijelu ugovora kojim se regulira nadzor i naplata prihoda po osnovu koncesija. Isto tako smo utvrdili da za određene izvršene uplate koje su iskazane na prihodima od koncesija ne postoje ugovori, odnosno isti timu za reviziju nisu prezentirani, niti se po osnovu sklopljenih ugovora ispostavljaju fakture tako da se iste ne evidentiraju na kratkoročnim potraživanjima.

Također nefunkcioniranje sistema internih kontrola konstatirali smo i prilikom raspodjele sredstava tekućih transfera korisnicima u dijelu odabira korisnika i visine dodijeljenih sredstava istim kao i u dijelu isplaćivanja većih troškova službenih mobilnih telefona i dnevničica od dozvoljenih.

Potrebno je u svim segmentima poslovanja osigurati donošenje i primjenu akata u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava interne kontrole kod proračunskih korisnika kojim bi se osigurala potpuna primjena zakonskih propisa i zaštita imovine i na taj način stvarali uvjeti za uspostavu interne revizije..

b) *Izrada i donošenje Proračuna*

Proračun Zapadnohercegovačke Županije za 2006. godinu donijela je Skupština Županije dana 04.siječnja 2006. godine, a Izmjene i dopune istog, Skupština Županije je donijela dana 16. siječnja 2007. godine i na taj način potvrdila činjenično stanje.

Prihodi i primici, rashodi i izdaci utvrđeni Proračunom iznosili su 50.992.800 KM, a Izmjenama i dopunama Proračuna isti su utvrđeni u iznosu od 61.800.036 KM.

c) *Prihodi*

U sljedećoj tabeli dana je struktura prihoda i primitaka ostvarenih u 2005 i 2006 godini:

Red. br.	Opis	Izmjene i dopune Proračuna za 2006. godinu	Ostvareno u 2005. godini	Ostvareno u 2006. godini	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6
Prihodi, primici (1 do 4)		61.800.036	48.410.346	62.091.841	100,4
1.	Prihodi od poreza	49.290.405	39.954.021	50.435.412	102,3
2.	Neporezni prihodi	8.204.124	6.171.956	7.213.464	87,9
3.	Potpore tekuće	4.305.507	2.122.369	4.324.965	100,5
4.	Primlj.otplate dani zajm.	-	162.000	118.000	-

Ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani u 2006. godini u Konsolidiranom godišnjem izvješću o izvršenju proračuna u periodu od 01.01.2006. godine do 31.12.2006. godine iznose 62.091.841 KM KM, što je u odnosu na iskazane prihode i primite u 2005. godinu više za 28%.

Neporezni prihodi iskazani su u iznosu od 7.213.464 KM a u okviru istih prihodi po osnovu naknada za šume u iznosu od 1.458.628 KM, prihodi od koncesija u iznosu od 30.985 KM.

Iako je pri ministarstvu gospodarstva Županije formirana Uprava za šume i formirano Šumsko gospodarsko društvo županije, konstatiramo da nije utemeljen namjenski fond županije u koji bi se u skladu sa Zakonom o šumama slijevala namjenska sredstva uplaćena od naknada za šume i ista koristila za namjene u skladu sa navedenim zakonom. Konstatiramo da je od naplaćenih naknada namjenski utrošeno 100.000 KM za izgradnju protivpožarnih puteva (temeljem Ugovora sa Šumsko gospodarskim društvom za financiranje, projektiranja trasiranja i izgradnje protivpožarnih puteva u kulturi crnog i bijelog bora) i izvršeno je financiranje plaća 19 šumara (kako je to Zakonom o šumama regulirano) u bruto iznosu od 189.787 KM (bez naknada plaća). Prezentirana nam je Odluka Vlade o financiranju izrade šumskogospodarske osnove za područje Županije Zapadnohercegovačke kao i faktura poduzeća «FINVEST» d.o.o. Drvar u iznosu od 47.691 KM, međutim ista nije realizirana u 2006. godini. Temeljem navedenog, tim za reviziju ne može potvrditi da su sva sredstva naplaćena temeljem ovog prihoda u potpunosti namjenski utrošena. Ovdje treba istaći da je u zahtjevu za proračunskim sredstvima prilikom izrade nacrta Proračuna, ministarstvo gospodarstva za namjene na ime subvencija javnim poduzećima (za šume i vode) tražilo samo 350.000 KM i za isto nije prezentiralo plan utrška navedenih sredstava.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirali smo da su na prihodima od koncesija iskazane tri uplate (Milenko Nižić 5000 KM, «INOKX TEHNOMONT» d.o.o. Grude 5.000 KM i «RAJA» d.o.o. Posušje 156,15 KM) za koje ne postoje ugovori, odnosno timu za reviziju isti nisu prezentirani. Od sedam prezentiranih zaključenih ugovora za koncesije na vode koje je zaključila Vlada Županije konstatirali smo da je u 2006. godini izvršena uplata samo po osnovu dva ugovora u ukupnom iznosu od 313 KM, a od osam prezentiranih ugovora za eksploataciju kamena koje je također zaključila Vlada kao koncesor, izvršena je uplata po osnovu jednog ugovora u iznosu od 4.673 KM. Obzirom da je u ugovorima navedena obveza ministarstva financija da vrši nadzor nad uplatama ovih prihoda i obveza da vodi registar ugovora o koncesijama kao i obveza Geodetske uprave županije da dva puta godišnje snimi situaciju ležišta i vodi plan ležišta, konstatiramo da isti nisu postupali po ugovoru. Također, timu za reviziju nisu prezentirani provedbeni akti koje je trebala donijeti Vlada Županije vezano za postupanje po Zakonu o koncesijama Županije.

Uvidom u uplatu prihoda od koncesija u iznosu od 6.000 KM konstatirali smo da je ista izvršena od strane poduzeća «Vegić Commerce» d.o.o. Ljubuški a temeljem Ugovora (sklopljenim od strane Vlade Županije) o zakupu poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Županije Zapadnohercegovačke površine 44.368 m² od 23.06.2006 godine. U ugovoru je navedeno da se zakupoprimatelj obvezuje platiti godišnju zakupninu za prvu godinu zakupa u roku od 15 dana od zaključivanja ugovora u iznosu od 15.840 KM a zakupnina za sljedeće godine zakupa iznosi 4.400 KM (u 2006 godini uplaćeno samo 6.000 KM). Ugovor je zaključen na 20 godina Iz naknadno prezentirane dokumentacije konstatirali smo da je poduzeće «Vegić Commerce» d.o.o. podnijelo zahtjev za dobivanje koncesije radi proširenja proizvodnje ranog povrća, a kako vidimo zaključen je ugovor o zakupu. Odluka Vlade županije o zaključivanju ovoga ugovora nam nije prezentirana kao ni mišljenje Županijskog pravobraniteljstva Nije nam prezentirana dokumentacija koja bi mogla potvrditi

transparentnost u donošenju Odluke o dodjeli ugovora navedenom zakupoprimatelju. Isto tako ne možemo potvrditi da se vrši nadzor nad realizacijom ovoga ugovora jer nam nije prezentiran dokaz da je ispoštovan stav 2 članka 2 Ugovora koji govori o plaćanju kamate ako se iznos zakupnine ne plati o roku. Smatramo da je ovaj ugovor trebao biti zaključen kao ugovor o koncesiji i da bi na taj način godišnji prihod od koncesije bio veći nego je iznos godišnje zakupnine.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju prihoda Ministarstva unutarnjih poslova od pružanja usluga pravnim i fizičkim osobama po njihovom zahtjevu, utvrdili smo da se ne vodi pomoćna evidencija izlaznih faktura po osnovu ovih prihoda i da se ista se ne usuglašava sa Glavnom knjigom Riznice. Obzirom da se ne vodi evidencija o ovim prihodima na naše traženje dat nam je podatak da je po ovome osnovu u 2006. godini fakturirano oko 48.000 KM, a iste tim za reviziju iz navedenog razloga ne može potvrditi.

Potrebno je da se sredstva po osnovu prihoda od naknada za šume koriste namjenski u skladu sa Zakonom o šumama.

Osigurati nadzor nad provedbom sklopljenih Ugovora o koncesijama za eksploataciju vode i kamena, a posebno u dijelu ugovora kojim se regulira naplata koncesijske naknade i provjera rada koncesionara.

U skladu sa Zakonom o koncesijama, donijeti provedbeni akt i istim regulirati procedure postupanja nadležnih proračunskih korisnika vezano za ovu problematiku.

Da Vlada Županije preispita opravdanost zaključivanja Ugovora o zakupu poljoprivrednog zemljišta sa poduzećem «Vegić Kommerce » d.o.o. Ljubuški i u skladu sa istim poduzme odgovarajuće mјere.

U skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH ustrojiti obveznu pomoćnu knjigu izlaznih računa Ministarstva unutarnjih poslova i u skladu sa Naputkom o izvršavanju proračuna sa JRR vršiti usuglašavanje potraživanja sa Riznicom.

d) Izvršenje proračuna za 2006. godinu

Ukupni rashodi i izdaci u 2006. godini iskazani u konsolidiranom godišnjem iskazu Županije iznose 55.361.254 KM. Višak prihoda nad rashodima za 2006. godinu iskazan je u iznosu od 6.730.587 KM a ukupan kumulirani višak rashoda nad prihodima iskazan u bilanci stanja Županije iznosi 10.960.484 KM, a Proračunom za 2006. godinu nije utvrđen način financiranja istog.

Pregled odobrenog proračuna i izvršenja proračuna iskazanog u finansijskim izvještajima prikazan je u sljedećoj tabeli:

Red. br.	Opis	Rebalans Proračuna za 2006. godinu	Ostvareno u 2005. godini	Ostvareno u 2006. godini	Indeks (5/3)	Indeks (5/4)
1	2	3	4	5	6	7
UKUPNO (A+B)		58.093.818	52.354.331	55.438.985	95,43	105,89
A. UKUPNO IZDACI (I+II+III)		57.693.818	51.554.331	55.361.254	95,96	107,38
I TEKUĆI IZDACI (a+b+c+d+e)		49.673.142	46.912.307	47.705.483	96,04	101,69
a.) Plaće i naknade troškova zaposlenih (od 1 do 2)		30.508.400	28.963.029	29.730.763	97,45	102,65
1.	Bruto plaće i naknade	23.383.040	22.563.567	22.877.260	97,84	101,39
2.	Naknade troš. zaposlenih i skupštinski zastupn.	7.1253.60	6.399.462	6.853.503	96,18	107,09
b.) Doprinosi poslodavaca (3)		2.651.500	2.479.749	2.561.006	96,90	103,28
3.	Doprinosi poslodavca	2.651.500	2.479.749	2.561.006	96,90	103,28
c) Izdaci za materijal i usluge (od 4 do 12)		7.281.822	7.471.009	6.743.092	92,60	90,26
4.	Putni troškovi	344.260	317.060	297.364	86,38	93,79
5.	Izdaci za energiju	612.323	540.972	571.334	93,31	105,61
6.	Izdaci za komunalne usluge	771.750	714.631	736.248	95,40	103,02
7.	Nabavka materijala	606.494	542.306	552.061	91,02	101,80
8.	Izdaci za usluge prevoza i goriva	688.180	646.971	634.776	92,24	98,12

9.	Unajmljivanje imovine i opreme	31.600	11.700	27.786	65,78	177,66
10.	Izdaci za tekuće održavanje	1.823.104	2.661.741	1.774.619	97,34	66,67
11.	Izdaci za osiguranje, bankarske usluge	133.461	51.032	100.949	75,64	197,82
12.	Ugovorne usluge	2.270.650	1.984.596	2.054.955	90,50	103,55
d)	Tekući grantovi (od 13 do 17)	9.096.420	7.824.955	8.570.460	94,22	109,53
13.	Grantovi drug. nivoima Vlade (općine i grad)	4.188.221	3.899.301	3.897.464	93,06	99,95
14.	Grantovi pojedincima	3.064.725	2.597.223	2.997.767	97,82	115,42
15.	Grantovi neprofitnim organizacijama	1.428.474	1.138.682	1.412.144	98,86	124,02
16.	Subvencije javnim preduzećima	315.000	122.273	199.657	63,38	163,29
17.	Ostali grantovi (povrati poreza)	100.000	67.476	63.429	63,43	94,00
e)	Izdaci za kamate i ostale naknade (18)	135.000	173.565	100.162	74,19	57,71
18.	Kamate na domaće pozajmljivanje	135.000	173.565	100.162	74,19	57,71
II	KAPITALNI IZDACI (f+g)	7.570.676	4.247.024	7.205.771	95,18	169,67
f)	Izdaci za nabavku stalnih sredstava (od 19 do 22)	7.120.676	1.222.567	6.756.354	94,88	552,64
19.	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	250.000	-	226.511	90,60	-
20.	Nabavka građevina	400.000	186.462	272.947	68,24	146,38
21.	Nabavka opreme	719.776	776.663	643.851	89,45	82,90
22.	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	5.750.900	259.442	5.613.045	97,60	2.163,5
g)	Kapitalni grantovi (23)	450.000	3.024.457	449.417	99,87	14,86
23.	Kapitalni grantovi drugim nivoima vlade	450.000	3.024.457	449.417	99,87	14,86
III	OSTALE ISPLATE (POZAJMLJIVANJE)(24)	450.000	395.000	450.000	100	113,92
24.	Pozajm. drugim nivoima vlasti	450.000	395.000	450.000	100	113,92
B.	OTPL.PRIMLJ. ZAJMOVA I KREDITA (25)	400.000	800.000	77.731	19,43	9,72
25.	Otplate domaćeg pozajmljivanja	400.000	800.000	77.731	19,43	9,72

Bruto plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su u iznosu od 22.877.260,00 KM, što je u odnosu na planirana sredstva manje za 2,22%, a u odnosu na prošlu godinu više za 1,38%. Isplata navedenog iznosa odnosi se na sve korisnike čije financiranje se vrši iz Proračuna Županije.

Proračun Županije za 2006. godinu usvojen je na bazi 1.917 uposlenika, dok je prema računovodstvenom iskazu «Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih» na osnovu sati rada bilo uposleno 1.941 djelatnik, za koji se vršio obračun i isplata plaća na teret Proračuna.

Plaće su isplaćivane temeljem Odluke o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za plaće državnih službenika i namještenika u Županiji, Odluke o utvrđivanju osnovice za izračun plaće državnih službenika i namještenika u županijskim tijelima državne službe i ostalim uposlenim korisnicima proračuna i Odluke o izmjeni odluke o utvrđivanju osnovice za izračun plaće državnih službenika i namještenika u županijskim tijelima državne službe i ostalim uposlenim korisnicima proračuna. Osnovica za izračun plaće državnih službenika i namještenika u županijskim tijelima državne službe i ostalim uposlenim korisnicima proračuna, od 01.07.2006. godine iznosi 109,20 KM (odnosi se na namještenike i državne službenike), odnosno 136,50 KM (odnosi se na Ministarstvo unutarnjih poslova, škole i dužnosnike).

Uvidom u obračun i uplatu poreza i doprinosa na isplaćene plaće, utvrđeno je da je Županija, u 2006. godini, vršila obračun poreza i doprinosa na stvarnu plaću, ali nije izvršila uplatu doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti u iznosu 513.322 KM, čime je postupila suprotno odredbama Zakona o doprinosima.

Isto tako, utvrđeno je da prilikom isplate plaće za studeni 2006. godine, nisu istovremeno plaćeni pripadajući porezi i doprinosi na plaću i iz plaća (uplaćeni u siječnju 2007. godine), u iznosu od 909.831 KM.

Također, tim za reviziju konstatira da je Županija iskazala obveze u vanbilančnoj evidenciji u iznosu od 8.114.608 KM, a što nije u skladu sa važećim propisima, koje se odnose na iskazane a neplaćene obaveze doprinosa na plaće i iz plaća za zdravstveno osiguranje iz ranijih godina u iznosu od 6.491.287 KM i osiguranje od nezaposlenosti iz ranijih godina u iznosu od 1.623.321 KM.

Obračun i uplatu poreza i doprinosa na plaću i iz plaća vršiti sukladno Zakonu o doprinosima i Zakonu o porezu na plaću, istovremeno sa isplatom plaća.

Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika iskazane su u iznosu od 6.853.503,00 KM. Iznos od 3.736.070,00 KM se odnosi na obračun i isplatu toplog obroka, koji se isplaćivao na osnovu Odluke o izmjeni Odluke o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika proračuna u Županiji Zapadnohercegovačkoj.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, tim za reviziju konstatira da naknade plaća (za vrijeme bolovanja preko 42 dana, bolovanja do 42 dana, za vrijeme godišnjeg odmora, za vrijeme plaćenog odsustva, za državne i vjerske praznike), nisu neposredno evidentirane na analitičkim računima u konsolidiranom bruto bilansu, već su iste evidentirane na poziciji bruto plaća, čime je postupljeno suprotno odredbama Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH.

Potrebno je da Županija evidentiranje poslovnih promjena, odnosno ostvarenih naknada iskazuje u skladu sa odredbama Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 6.743.093 KM i u odnosu na plan su manji za 7,40% a u odnosu na prethodnu godinu su manji za 727.916,00 ili 9,75%.

Naknade za putne troškove iskazane su u iznosu od 297.364,00 KM i u odnosu na prošlu godinu manje su za 6,22%, od čega se najveći dio isplata odnosi na troškove dnevničica u zemlji u iznosu od 72.735,00 KM, troškove dnevničica u inozemstvu 66.756,00 KM i naknada za putovanja osobnim vozilima 58.382,00 KM.

Tim za reviziju izvršio je uvid u naloge za službena putovanja Skupštine Županije, Vlade Županije Ministarstva financija i Ministarstva unutarnjih poslova i konstatirano je kod Vlade Županije i Ministarstva financija, da obračun i isplata dnevničica nije usklađena sa vremenom provedenim na službenom putovanju iskazanim u putnom nalogu. Obračun i isplata je izvršena za veći broj sati od broja sati iskazanih na nalogu za službeno putovanje što nije sukladno Odluci o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika Proračuna u Županiji. Ovakav način isplate dovodi do nemogućnosti potvrđivanja navedenih izdataka, obzirom da na uvećane iznose treba platiti poreze na dodatna primanja.

Obračun i isplatu naknada temeljem službenih putovanja vršiti sukladno Odluci o naknadama iz osnova materijalnih prava uposlenih kod korisnika Proračuna u Županiji i Uredbi o naknadama troškova službenih putovanja FBiH.

Izdaci za komunalne usluge iskazani su u iznosu od 736.248,00 KM u čijoj strukturi 74,48% čine troškovi telefonskih i poštanskih usluga.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirano je da Ministarstvo unutarnjih poslova, i Vlada Županije nisu poštivali donecene interne akte (Naputak i Odluku Vlade) o načinu korištenja službenih mobilnih telefona u dijelu prekoračenja odobrenog mjesečnog iznosa. Naime, razliku između fakturiranih troškova mobilnih telefona i iznosa propisanih internim aktima uposlenici nisu uplaćivali na blagajnu Ministarstva unutarnjih poslova, odnosno blagajnu Vlade, a posljedica toga je da su isplaćivani veći troškovi od dozvoljenih.

Potrebno je da Ministarstvo unutarnjih poslova i Vlada Županije poštuju i primjenjuju donecene interne akte o načinu korištenja telefona i mobilnih telefona.

Izdaci za usluge prijevoza i goriva iskazani su u iznosu od 634.776,00 KM, od čega se najznačajniji iznos odnosi na Ministarstvo unutarnjih poslova (325.117,00 KM).

Izvršen je uvid u prezentiranu dokumentaciju i konstatovano je da Ministarstvo unutarnjih poslova nije donijelo procedure o potrošnji goriva, ali se vodi se evidencija o pređenim kilometrima i evidentira se na putnom nalogu svako točenje goriva, ali se ta potrošnja ne može uporediti sa dozvoljenom potrošnjom po vozilu, jer za isto nisu donezeni normativi.

Potrebno je donijeti Procedure o uvjetima i načinu korištenja službenih vozila, utvrditi normative o utrošku goriva po vozilima i u skladu sa istima vršiti kontrolu.

Ukupni izdaci za ugovorene usluge iskazani su u iznosu od 2.054.954,00 KM i više su iskazani u odnosu na prethodnu godinu za 3,55%.

Izdaci za reprezentaciju iskazani su u iznosu od 227.937,83 KM. Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovane su nepravilnosti kod Vlade Županije, Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva gospodarstva (navedeni izdaci iskazani su kod Vlade Županije u iznosu od 30.026 KM, kod Ministarstva unutarnjih poslova u iznosu od 70.299 KM i kod Ministarstva gospodarstva u iznosu od 11.004 KM), tako da to čini 48,84% ukupno ostvarenih izdataka za reprezentaciju.

Utvrđili smo da ispostavljeni računi od strane davaoca usluga ne sadrže količinu i cijenu roba i usluga (nema specifikacije robe), a u pojedinim slučajevima ne može se utvrditi za koju je robu ispostavljen račun.

Također, u pojedinim slučajevima ne može se potvrditi da je usluga izvršena, odnosno nema potpisa ovlaštenih lica iz Ministarstva unutarnjih poslova i Ministarstva gospodarstva koje bi potvrdilo nastanak troška. Isto tako na trošku reprezentacije evidentirane su izdaci kupovine umjetničkih slika kao poklona.

Vlada Županije, Ministarstvo unutarnjih poslova i Ministarstvo gospodarstva, nisu donijeli pisane procedure o poklonima i reprezentaciji iz kojih bi se vidjelo ko, kada i do kojeg iznosa ima pravo korištenja sredstava reprezentacije.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, koja se odnosi na isplate članovima komisija iskazane kod Vlade Županije (11.350 KM) i Ministarstva gospodarstva (28.140 KM), utvrđene su nepravilnosti. Naime, timu za reviziju nisu prezentirani pisani kriteriji na osnovu kojih je vršen obračun i isplata naknada članovima komisija. Vlada Županije i Ministarstvo gospodarstva su za svaku isplatu naknade članovima komisija donosili posebne Zaključke u kojima je bila određena visina naknade.

Uvidom u ostvarene izdatke za specijalizaciju kod Ministarstva unutarnjih poslova, utvrđeno, da je vršena isplata sredstava za dalje školovanje uposlenicima Ministarstva, ali nije sačinjen plan i program stručnog usavršavanja državnih službenika i namještenika, kako je to regulirano članom 9. Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće.

Potrebito je donijeti Procedure o poklonima i reprezentaciji za sve korisnike Proračuna i iste primjenjivati.

Potrebito je donijeti pisane kriterije na osnovu kojih bi se vršio obračun i isplata naknada članovima komisija.

Potrebito je da Ministarstvo unutrašnjih poslova u skladu sa Uredbom o naknadama i drugim materijalnim pravima koja nemaju karakter plaće, doneše plan i program stručnog usavršavanja državnih službenika i namještenika i na osnovu navedenog vrši isplatu sredstava.

e) Tekući transferi

U finansijskim izvješćima tekući transferi su iskazani u iznosu od 8.570.460,00 KM, a planirani su u iznosu od 9.096.420,00 KM, kako slijedi:

R. br.	Tekući grantovi	Rebalans Proračuna za 2006. godinu	Ostvareno u prethodnoj godini.	Ostvareno u 2006. godini	Odstup. (5 - 3)	Index (5/3)
1	2	3	4	5	6	7
1	Vlada županije	3.635.945,00	3.338.862,63	3.469.979,00	- 165.966,00	95,44
2	Ministarstvo financija	100.000,00	67.476,19	63.429,00	- 36.571,00	63,43
3	Ministarstvo zdr. rada i soc. pol.	3.025.475,00	2.725.634,15	3.002.193,00	- 23.282,00	99,23
4	Ministarstvo gospodarstva.	463.000,00	156.506,16	342.660,00	- 120.340,00	74,00
5	Ministarstvo Prosv. zn.. kultu i šp.	1.196.000,00	1.067.664,90	1.029.015,00	- 166.985,00	86,04
6	Ministarstvo prost. ur.. resu. i oko	126.000,00	123.000,00	125.000,00	- 1.000,00	99,21
7	Ministarstvo Hrvatskih bran. HVO	550.000,00	345.810,37	538.184,00	- 11.816,00	97,85
UKUPNO		9.096.420,00	7.824.955,00	8.570.460,00	- 525.960	90,96

Izvršenom revizijom finansijskih izvješća Vlade Županije i ministarstava koja su nadležna za realizaciju tekućih transfera, iz okvira zakonom utvrđene djelatnosti, konstatirano je da Vlada Županije i ministarstva nisu vršila adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem odobrenih i isplaćenih sredstava. Naime, u Zakonu o izvršavanju proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2006. godinu, nije predviđeno (

propisano) da ministarstva i Vlada vrše nadzor nad namjenskim korištenjem odobrenih i isplaćenih sredstava i da izvještavaju nadležna tijela Županije o utrošku sredstava tekućih transfera, te predlažemo da se kod donošenja navedenog zakona za sljedeću godinu predviđi način vršenja nadzora i izvještavanje nadležnih organa nad namjenskim korištenjem sredstava tekućih transfera, odnosno da se donesu Programi utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera.

Izvršen je uvid u dio dokumentacije na osnovu kojih su realizovani transferi, a koji se odnose na Vladu Županije, Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi, Ministarstvo hrvatskih branitelja iz domovinskog rata i Ministarstvo prosvjete, znanosti, kulture i sporta.

Transferi Vlade Županije realizovani su u iznosu od 3.469.979,00 KM, a planirani u iznosu od 3.635.945,00 KM.

Tim za reviziju izvršio je uvid u Zaključke Vlade o odobravanju izdvajanja sredstava iz proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2006. godinu (ostali grantovi pojedincima) koji su realizovani u iznosu od 103.433,00 KM, a odnosi su se na finansijske pomoći pojedincima koje su odobrene temeljem zahtjeva.

Navedene isplate vršene su temeljem člana 23. stav 1. točka 5. Zakona o izvršavanju proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2006. godinu kojim je regulirano da o sredstvima za pomoći pojedincima odlučuje Vlada, temeljem ocjene pojedinog dokumentiranog zahtjeva. Međutim, uvidom u dokumentaciju nisu nam prezentirani kriteriji za odabir korisnika transfera, odnosno nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdila opravdanost načina izbora korisnika transfera i visina dodijeljenih sredstava. Naime, tim za reviziju ne može potvrditi transparentnost izbora korisnika transfera, kao i visinu dodijeljenih sredstava, jer nije nam objašnjeno, odnosno potvrđeno na koji način je pojedinac mogao konkurrirati za dobijanje transfera. Također, za navedeni transfer nije javno objavljen poziv za dostavljanje zahtjeva za dobijanje transfera.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, kao i Zaključke o odobravanju izdvajanja sredstava iz proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2006. godinu (za mjesne zajednice) koji su realizovani u iznosu od 215.315,00 KM, odobreni su temeljem zahtjeva mjesnih zajednica.

Navedene isplate vršene su temeljem člana 23. stav 1. tačka 10. Zakona o izvršavanju proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2006. godinu, ali nije prezentirana dokumentacija, odnosno kriteriji za odabir korisnika transfera, odnosno nije prezentirana dokumentacija kojom bi se potvrdila opravdanost načina izbora korisnika transfera i visina dodijeljenih sredstava. Također, nisu dati na uvid programi mjesnih zajednica na osnovu kojih bi se odobrili transferi, a što predviđaju odredbe člana 23. stav 1. tačka 10. Zakona o izvršavanju proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2006. godinu. Isto tako nam nije dat na uvid pregled dostavljenih zahtjeva mjesnih zajednica, kao i pregled odobrenih zahtjeva mjesnih zajednica.

Izvršen je uvid u Zaključke o odobravanju izdvajanja sredstava iz proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2006. godinu za ostale zajedničke institucije u iznosu od 737.221,00 KM. U okviru ovih izdataka evidentirani su transferi javnim ustanovama za finansiranje infrastrukture, finansijske pomoći pri opremanju vrtića, finansijska pomoć Akademiji likovne umjetnosti Široki Brijeg za isplatu plaća, Kliničkoj bolnici u Mostaru, Radiju Herceg-Bosne i Hercegovačkoj radio televiziji, jednokratne pomoći fakultetima, isplate za isporučene ulaznice za utakmice, finansijske pomoći sportskim klubovima pri putovanju na utakmice u inozemstvu, nagrada za osvojeno prvo mjesto u Premijer ligi.

Navedene isplate vršene su temeljem člana 23. stav 1. točka 2. Zakona o izvršavanju proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2006. godinu, ali nije prezentirana dokumentacija, odnosno kriteriji za odabir korisnika transfera i za koje namjene se sredstva transfera mogu koristiti.

Potrebno je da se sredstva za tekuće transfere realiziraju temeljem donesenih kriterija, odnosno da se doneše Program utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Proračunom Županije.

Transferi Ministarstva hrvatskih branitelja iz domovinskog rata realizirani su u iznosu od 538.184,00 KM, a planirani u iznosu od 550.000,00 KM.

Izvršen je uvid u knjigovodstvenu dokumentaciju, naloge za isplatu i Zaključke o isplati jednokratnih pomoći za branitelje iz domovinskog rata za stambeno zbrinjavanje, koji su odobreni temeljem Zamolbi općinskih Službi za branitelje iz domovinskog rata pri čemu su sredstva direktno uplaćivana dobavljačima, odnosno izvođačima radova. **Timu za reviziju nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da su navedena sredstava namjenski utrošena, odnosno nisu prezentirani izvještaji o utrošku sredstava.**

Izvršen je uvid u Zaključak o isplati jednokratne novčane pomoći za nabavku školske opreme djeci iz obitelji poginulih i nestalih hrvatskih branitelja u iznosu od 15.700,00 KM. Sredstva su doznačena Županijskoj zajednici udruga obitelji poginulih i nestalih hrvatskih branitelja domovinskog rata Široki Brijeg. Povratna informacija o raspodjeli odobrenih sredstava korisnicima, Ministarstvu nije dostavljena.

Potrebno je da resorno ministarstvo prati realizaciju tekućih transfera, odnosno da utvrdi način vršenja nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava tekućih transfera doznačenih krajnjim korisnicima.

Transferi Ministarstva zdravstva, rada i socijalne skrbi realizovani su u iznosu od 3.002.193,00 KM, a planirani u iznosu od 3.025.475,00 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatirane su isplate jednokratne pomoći u iznosu od 243.900,00 KM, koje su doznačavane općinskim Centrima za socijalnu skrb temeljem Zaključaka resornog ministarstva.

Odluku o raspodjeli sredstava po korisnicima donose općinski Centri za socijalnu skrb. Timu za reviziju nisu prezentirani kriteriji za raspodjelu sredstava po korisnicima, što stvara mogućnost da jedan korisnik može dobiti veći iznos od drugog korisnika. **Također, resorno ministarstvo nema povratnu informaciju o tome da li su sredstava isplaćena korisnicima kojima su i odobrena i u kojem iznosu.**

Isplate za civilne žrtve rata u iznosu od 176.457,00 KM, doznačavane su temeljem Zaključaka resornog ministarstva Općinskim centrima. Radi ostvarivanja ovog prava korisnici su prema postotku tjelesnog oštećenja razvrstani u 6 grupa. **Nadzor od strane resornog ministarstva nad provođenjem Zakona o socijalnoj zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji sa djecom u dijelu utemeljenosti troškova naknada civilnim žrtvama rata nije vršen.**

Potrebno je da resorno ministarstvo prati realizaciju tekućih transfera, odnosno da utvrdi način vršenja nadzora nad namjenskim korištenjem sredstava tekućih transfera doznačenih krajnjim korisnicima.

Potrebno je da Ministarstvo zdravstva, rada i socijalne skrbi sukladno Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti obitelji sa djecom osigura nadzor nad zakonitošću rada ustanova.

f) Primjena Zakona o javnim nabavkama BiH

Kod provođenja procedura od strane Vlade županije za izvođenje radova za izgradnju, rekonstrukciju i održavanje cesta na području općine Grude, Ljubiški, Posušje i Široki Brijeg (na ime ovih radova, a odnose se na investicije, u 2006. godini utrošeno je 4.499.138 KM od čega temeljem potpora Federacije BiH 3.349.950 KM) nije u potpunosti postupljeno u skladu sa članom 13. Zakona o javnim nabavkama BiH (u daljem tekstu Zakon) u dijelu u kojem se reguliraju potpune informacije o uvjetima ugovora na osnovu kojih bi ponuđači pripremili svoje ponude na stvarno konkurenckoj osnovi, a koji se odnose na iznos, obim ili količinu radova. Utvrdili smo da je tenderska dokumentacija sačinjena na bazi jediničnih cijena (odabir dobavljača temeljem kriterija cijene je vršen temeljem prosječne jedinične cijene), te ista ne sadrži iznos, obim ili količinu radova i u istoj je navedeno da će se ukupna količina radova naknadno definirati, što nije u skladu sa članom 13 navedenog Zakona. Također, u okviru navedenog iznosa na izdacima za nabavku trajnih sredstava evidentiran je iznos od 1.153.056 KM i isti se odnosi na izdatke po osnovu izgradnje, rekonstrukcije i održavanje javnih i nerazvrstanih cesta koje je Vlada Županije financirala ili sufinancirala u općinama „domovima i mjesnim zajednicama.. Za ove izdatke timu za reviziju nije prezentiran plan i

program i nisu utvrđeni kriteriji financiranja ovih izdataka. Istiemo da su isti trebali biti planirani i evidentirani na kapitalnim transferima a ne na kapitalnim izdacima..

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju vezanu za tender za građevinske rade, konstatirali smo da su vršeni građevinski radevi na rekonstrukciji i podizanju krovne konstrukcije na zgradu Gimnazije u Ljubuškom u vrijednosti od 82.153 KM i da su isti izvršeni putem konkurentskog zahtjeva što nije u skladu sa Zakonom u dijelu kojim je regulirano da se konkurenčki zahtjev primjenjuje kada je vrijednost ugovora u slučaju radeva niža od 60.000 KM i u dijelu kojim se utvrđuje da ugovornim organima nije dozvoljeno dodeljivanje predmeta ugovora. Ravnatelj škole je 27.06.2006. godine donio Rješenje o formiranju komisije za izbor izvođača radeva i ista je dostavila konkurenčki zahtjev sa predmjerom radeva ponuđačima u kome je kriterij najniža ponuda. Uvidom u zapisnik komisije i ponude ponuđača, konstatirali smo da je sklopljen Ugovor sa ponuđačem koji je imao najnižu ponudu («T. D. Company » d.o.o. Vašarevići, Ljubuški, 85.868,05 KM) i sa istim Ravnatelj škole 20. srpnja 2006 godine sklapa Ugovor na vrijednost od 59.980 KM što nije sukladno ponudi, da bi 29. kolovoza 2006 godine sklopio Aneks ugovora na iznos od 22.173 KM, što sve nije u skladu sa navedenim Zakonom.

Za nabavku benzina (87.037 KM) i lož ulja (51.026 KM) za županijski MUP nije nam prezentirana relevantna dokumentacija, pa tim za reviziju ne može potvrditi da je ista izvršena u skladu sa zakonskim propisima Temeljem izjave ovlaštene osobe nabavka za 2006. godinu je vršena od dobavljača sa kojima su ugovori zaključeni za 2005. godinu. Također, MUP nije raspisivao javni oglas u 2006. godini za obavljanje usluga opravki i održavanja vozila (255.306 KM) a iste je obavljač dobavljač sa kojim je MUP imao ugovor u 2005. godini i koji je vrijedio do 31.12.2005 godine, što također nije u skladu sa Zakonom..

Prilikom odabira ponuđača za nabavke roba, usluga i vršenju radeva ugovorni organ je dužan pridržavati se u potpunosti Zakona o javnim nabavkama BiH i obvezan je osigurati pravičnu i aktivnu konkurenčiju među potencijalnim dobavljačima uz ostvarivanje jednakog tretmana, nediskriminacije i transparentnosti.

Donijeti plan i program i utvrditi kriterije utroška sredstava za financiranje i sufinanciranje radeva za izgradnji i rekonstrukciji javnih i nerazvrstanih cesta u općinama i mjesnim zajednicama i iste planirati u Proračunu na poziciji kapitalnih transfera.

g) Stalna sredstva

Vrijednost stalnih sredstava iskazana u konsolidiranom godišnjem finansijskom izvješću na dan 31.12.2006. godine iznosi 38.882.693 KM, nabavna vrijednost 53.508.209 KM, otpisana vrijednost 14.625.516 KM i iste nisu usuglašene sa stvarnim stanjem. Naime, konstatirali smo da je Vlade Županije donijela Odlukom broj 01-132/07-1 od 30.siječnja 2007 godine kojom ista ustupa osnovno sredstvo Vlade Županije MUP-u Županije sa danom 31. prosinca 2006 godine odnosno mercedes ML 320 nabavne vrijednosti 90.000 KM ispravke 61.875 KM, sadašnje vrijednosti 28.125 KM. Uvidom u popisnu listu motornih vozila Vlade Županije utvrdili smo da se navedeno vozilo nalazi na popisnoj listi i na istoj je navedeno da se vozilo ustupa MUP-u, a u knjigovodstvenoj evidenciji isto je isknjiženo temeljem Odluke Vlade, međutim u popisnim listama MUP-a vozilo nije popisano niti je knjigovodstveno evidentirano u MUP-u. Temeljem navedenog, konstatiramo da se stanje stalnih sredstava iskazanih u knjigovodstvu Županije ne slaže sa stvarnim stanjem za navedene vrijednosti vozila.

U finansijskim izvještajima Županije kapitalni izdaci za nabavku trajnih sredstava su iskazani u iznosu od 6.756.354 KM, a najznačajnija stavka se odnosi na rekonstrukciju i investicijsko održavanje u iznosu od 5.613.045 KM (od čega 3.349.950 KM za izgradnju i rekonstrukciju cesta temeljem doznačenih sredstava Vlade Federacije naplaćenih izdavanjem GSM licence), nabavku opreme 643.851 KM i nabavku zemljišta 226.511 KM

Uvidom u dokumentaciju vezanu za izdatak za nabavku zemljišta u iznosu od 142.978 KM, konstatirali smo da se isti odnosi na izdatak Franjevačkom samostanu Široki Brijeg. Prezentiran nam je Zaključak Vlade od 14. srpnja 2006. godine i Ugovor o preuzimanju ugovornih obveza između

Općine Široki Brijeg, Županije Zapadnohercegovačke, Provincije hercegovačkih franjevaca i Franjevačkog samostana na Širokom Brijegu od 23.10. 2006. godine (u kojem se ističe da će se vrijednost oduzetih nekretnina Franjevačkom samostanu na kojem su sagradene zgrade u vlasništvu Županije namiriti ustupanjem u vlasništvo četiri stana u vlasništvu Županije koji su u fazi izgradnje iste vrijednosti –procijenjena vrijednost po vještačkom nalazu je 481.400 KM i da će se po završetku izgradnje Aneksom dogovoriti način izmirenja eventualne razlike), a obzirom da nam nije prezentiran Aneks Ugovora ili bilo koji drugi dokaz koji bi nas mogao uvjeriti u opravdanost izdataka u navedenom iznosu, tim za reviziju ne može potvrditi osnovanost ove isplate.

Temeljem faktura građevinskog poduzeća «KTM Brina» d.o.o. Posušje za izvršene građevinske radove za rekonstrukciju krovišta školske zgrade osnovne škole Ante Brune Bušića Rakitno u iznosu od 15.000 KM i fakture poduzeća «SHEMO COMMERCE» d.o.o. Široki Brijeg na iznos od 37.968 KM za izradu poluretanskih podova za osnovnu školu u Sovićima, konstatirali smo da su u Bilanci stanja Županije iskazana stanja stalnih sredstava osnovnih škola. Imajući u vidu da je Zakonom o pripadnosti prihoda Županije utvrđeno da se iz proračuna Županije financiraju samo plaće i naknade uposlenika osnovnih škola, a Zakonom o osnovnom školstvu je regulirano da se iz Proračuna Županije financiraju plaće učitelja i stručnih suradnika a iz Proračuna Općina financiraju održavanje i materijalnih troškovi osnovnih škola i da osnovnu školu osniva Općinsko vijeće, ne vidimo razlog da se imovina-stalna sredstva osnovnih škola evidentira u Bilanci Županije. Smatramo da Vlada Županije treba postupiti u skladu sa važećim propisima i donijeti Odluku o isknjižavanju stalnih sredstava osnovnih škola iz bilance Županije i da se ista evidentiraju u Bilanci stanja općina.

Popis stalnih sredstava i usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem istih vršiti u skladu sa važećim propisima.

Poduzeti aktivnosti na utvrđivanju osnovanosti izdataka Franjevačkom samostanu i u skladu sa istim poduzeti odgovarajuće mjere.

Da Vlada Županije doneše Odluku da se stalna sredstva osnovnih škola isknjiže iz Bilance stanja Županije i u skladu sa važećim propisima ista evidentira u Bilanci stanja Općina.

h) Kratkoročna potraživanja i obveze

Ukupno iskazana kratkoročna potraživanja u finansijskim izvješćima na dan 31.12.2006.godine iznose 581.319 KM i ista su usuglašena sa stvarnim stanjem. Najznačajnije stavke u iznosu od 565.000 KM se odnose na date pozajmice općini Široki brijeg 60.000 KM, općini Ljubuški 300.000 KM, općini Grude 150.000 KM i općini Posušje 55.000 KM. U 2006 godini odobrena je pozajmica općini Ljubuški temeljem Odluke Vlade Županije od 07. rujna 2006. godine i općini Grude temeljem Odluke Vlade Županije od 27. rujna 2006. godine (iste su planirane Proračunom). Temeljem navedenih Odluka sačinjeni su Ugovori o pozajmici i u istim je navedeno da je rok otplate 31. prosinca 2006 godine, međutim do navedenoga roka iste nisu vraćene.

Ukupno iskazane kratkoročne obveze i razgraničenja u finansijskim izvješćima na dan 31.12.2006. godine iznose 11.983.208 KM i odnose se na

- kratkoročne tekuće obveze prema dobavljačima	2.715.077. KM
- obveze temeljem kratkoročnih kredita	900.000 KM
- obveze prema djelatnicima	8.288.474 KM
- kratkoročna razgraničenja	79.657 KM

Od obveza prema djelatnicima ističemo obvezu za neto plaću u iznosu od 1.019.294 KM (12 mjesec 2006 godine), obvezu za poreze i doprinose na plaću u iznosu od 6.407.075 KM, od čega se najznačajnije stavke odnose na doprinos za mirovinsko osiguranje 2.233.776 KM (za XI i XII mjesec 2006. godine za korisnike proračuna u iznosu od 922.199 KM, za Ministarstvo unutrašnjih poslova za 2005. godinu u iznosu od 588.442 KM i za ostale korisnike za 2005. godinu u iznosu od 723.135 KM), doprinos zdravstvenog osiguranja 2.717.661 KM (za 2005. godinu u iznosu od 2.093.591 KM i za XI i XII mjesec 2006. godine za korisnike proračuna u iznosu od 624.070 KM), doprinos za zapošljavanje 1.049.137 KM (za 2006. godinu u iznosu od 513.322 KM i za 2005. godinu u iznosu od 535.815 KM) i obveze po obustavama u iznosu od 324.706 KM.

Obveze temeljem kratkoročnog kredita odnosi se na kredit kod HYPO ALPE – Adria – bank d.d. Mostar po ugovoru zaključenom u 2005. godini.

Poduzeti mjere za osiguranje povrata danih pozajmica općinama u skladu sa odredbama sačinjenih ugovora

Poduzeti aktivnosti na iznalaženju rješenja za izmirenje zaostalih neizmirenih obveza donošenjem Zakona o unutarnjem dugu.

i) Dugoročne obveze

Dugoročne obveze na dan 31.12.2006 godine iskazane su u iznosu od 3.555.362 KM a najznačajnije stavke se odnose na obveze po osnovu dugoročnog kredita za izgradnju zgrade branitelja u iznosu od 3.078.216 KM po Odluci Skupštine o zaduživanju Županije Zapadnohercegovačke za dovršetak izgradnje stambenih zgrada za stradalnike Domovinskog rata od 09.06.2006 i obveza prema investicijskoj banci u iznosu od 370.604 KM za financiranje rekonstrukcije školskih objekata i nabavke odgovarajućeg školskog namještaja u skladu sa Sporazumom o zajmu zaključenog između FBiH i OPEC Fonda za međunarodni razvoj.

Obzirom da je članom 25 Zakona o izvršavanju proračuna Županije Zapadnohercegovačke za 2006. godinu, propisano da se Županija u 2006. godini može zaduživati do iznosa od najviše 5% prihoda ostvarenih u prethodnoj fiskalnoj godini (prihodi 2005. godine iskazani u iznosu od 48.410.346 KM), konstatujemo da se Županija nije mogla zadužiti za gore navedeni iznos i da je nije postupila u skladu sa navedenim članom. Takoder, nije postupljeno u skladu sa Zakonom o propracunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj u dijelu u kome je regulirano da se Godišnjim Proračunom utvrđuje gornji iznos ukupnog duga koji u sebi uključuje iznos postojećeg duga I nova zaduživanja za tu proračunska godinu.

Potrebno je da se Županija u potpunosti pridržava Zakona o proračunima u Županiji Zapadnohercegovačkoj i Zakona o izvršavanju proračuna Županije Zapadnohercegovačke u dijelu koji regulira način zaduženja Županije.

ZAKLJUČAK

Provedenom revizijom finansijskih izvještaja za 2006. godinu može se konstatirati da su proračunski korisnici poduzimali određene aktivnosti na realizaciji preporuka Ureda za reviziju institucija u FBiH. Međutim, ističemo da sustav internih kontrola i dalje nije adekvatan na svim razinama i kod svih proračunskih korisnika. Kod većine proračunskih korisnika nedostaju pisane procedure u skladu sa Smjernicama za uspostavu i jačanje sustava internih kontrola Federalnog Ministarstva financija koje bi doprinijele zakonitosti rada i efikasnijoj zaštiti imovine.

Nismo stekli uvjerenje da nadležni proračunski korisnici u dovoljnoj mjeri prate realizaciju tekućih transfera u dijelu odabira korisnika i visine dodijeljenih sredstava istim, kao i izvršenje ugovora o koncesijama za eksploataciju vode i kamena u dijelovima ugovora koji se odnosi na nadzor.

Skrećemo pažnju na poštivanje Zakona o javnim nabavkama BiH u cilju osiguranja najefikasnijeg načina korištenja javnih sredstava i pravične i aktivne konkurenциje među potencijalnim dobavljačima uz ostvarivanje jednakog tretmana, ne diskriminacije i transparentnosti. Isto tako ukazujemo na obvezu utvrđivanja načina financiranja proračunskog deficit-a kako je to regulirano važećim zakonskim propisima, kao i obvezu uplate obračunatih doprinosa na plaće istovremeno sa isplatom plaća sukladno zakonskim propisima.

Na kraju, konstatiramo da su i ovom revizijom utvrđeni propusti za koje su u prethodnim revizijama date preporuke, po kojima nije ili je djelimično postupljeno radi čega skrećemo pažnju menadžmentu na realizaciji istih, a sve u cilju postizanja veće zakonitosti u radu kao i uspješnosti i efikasnosti u provođenju postavljenih ciljeva, te pouzdanosti i objektivnosti finansijskih izvještaja.

KOMENTAR:

U ostavljenom roku Vlada Županije Zapadnohercegovačke se dopisom broj 01-1168/07 od 24. 08 2007. godine očitovala na Nacrt Izvještaja o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja za 2006. godinu.

U istom je navedeno da nemaju značajnijih primjedbi i da će u dalnjem radu primijeniti date preporuke.

Viši revizor

Mirsada Janjoš, dipl. oec

Tim za reviziju:

Vođa tima: Jadranka Novak, dipl.oec.

Član tima: Admir Džumhur, dipl.oec.